

Зізда Н. Є.,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Науковий керівник: **Хилько І. І.,**
старший викладач кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СИСТЕМИ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Одним із найактуальніших завдань сучасного розвитку економіки України є створення необхідних умов для ефективного і динамічного переходу до ринкових відносин. Особливу увагу слід приділити надмірній реорганізації, монополізації та концентрації у виробництві, поліпшення організаційних структур, економічних зв'язків та переглядання застарілих методів управління. У таких умовах набуває особливості розвиток підприємницької активності, що спрямований на задоволення потреб споживачів та задля збільшення прибутковості організації та підприємств.

Багато вчених, таких як Герберт Саймон і Пітер Друкер, зробили значний внесок у розвиток систем і методів прийняття управлінських рішень. Їхні дослідження стали основою для розробки ефективних стратегій управління та лідерства в сучасних організаціях. Крім того, методи аналізу даних, розроблені такими вченими, як Джордж Бокс, сприяють прийняттю раціональних управлінських рішень в умовах нестабільності та невизначеності. Єдиного універсального підходу не існує. Метод слід обирати відповідно до ситуації, враховуючи наявні ресурси та інші важливі аспекти. Усі методи можна розділити на дві категорії: експертні та загальнодоступні. Загальнодоступні методи не потребують участі експертів. Достатньо зібрати разом тих, хто має відношення до теми обговорення. Деякі з цих методів базуються на економічних факторах і є науковими. Інші є більш інтуїтивними і припускають, що менеджер має досвід, лідерські якості та рішучість. Проте всі вони досить ефективні, якщо правильно адаптовані до поточної ситуації

Під прийняттям управлінських рішень можна розуміти процес їх розробки та вибору. Управлінське рішення – результат вибору суб'єктом (органом) управління способу дій, спрямованих на розв'язання певної проблеми управління. Основна мета управлінського рішення – забезпечити координуючий вплив на систему управління для досягнення цілей організації. Прийняття рішень – складова будь-якої управлінської функції, оскільки рішення – це головний продукт праці менеджера. Тому розуміння природи прийняття управлінських рішень надзвичайно важливе з погляду найкращого уявлення про процес управління в цілому [1].

Класифікація управлінських рішень за різними показниками дає можливість системно подати всю проблематику рішень, а також краще зрозуміти специфіку управлінської діяльності в певній організації, на певних її етапах. Різноманіття соціально-економічних процесів, їхня нестабільність і непевність, а також динаміка виробництва призводить до раптового збільшення складних

господарських ситуацій. Для таких передбачених ситуацій необхідно використовувати економіко-математичні методи та відповідні прийоми.

Ефективність і якість управлінського рішення визначається насамперед обґрунтуванням методології прийняття рішення, тобто підходів, принципів, методів. Аналіз теорії та практики управління дає змогу виявити потребу й можливість застосування багатьох наукових підходів, найпоширеніші з яких системний і ситуаційний [1].

Найпростіша технологія прийняття рішень – інтуїтивна. Отже, фахівцям потрібно засвоїти основи теорії прийняття рішень, концепцію управлінського прийняття рішень та зміст, а також основні методи і способи вирішення завдань у різних виробничих ситуаціях. Також вони повинні вміти оцінювати ефективність на кожному етапі процесу прийняття управлінських рішень. Набуття цих знань дозволяє їм аналізувати існуючі ситуації та позиції в компаніях, ставити цілі, виявляти проблеми, усувати недоліки, що виникають, та знаходити найбільш ефективні варіанти їх вирішення.

Сьогодні використання окремих методів прийняття управлінських рішень під час розроблення, введення в експлуатацію та функціонування СМІБ не є ефективним. Турбулентне зовнішнє середовище вимагає від менеджерів постійного пошуку ефективних управлінських рішень, тому в реальній діяльності будь-якого українського підприємства доцільно використовувати не якийсь конкретний метод прийняття управлінських рішень окремо, а їх комплексне впровадження. Це значно скоротить час на процес продукування управлінських рішень та підвищить їх загальну ефективність [2].

Дослідження в галузі менеджменту підтверджують, що використання систем прийняття рішень може допомогти зменшити ризики, підвищити продуктивність і забезпечити конкурентоспроможність організації. Зі збільшенням обсягу даних і складності управлінських завдань системи прийняття рішень стають надзвичайно важливими інструментами для менеджерів на всіх рівнях управління. Удосконалення систем і методів прийняття управлінських рішень сприятиме впровадженню новітніх технологій аналізу даних та прийняття рішень, постійне оновлення програмного забезпечення для підвищення його ефективності, навчання та розвиток персоналу для використання нових інструментів і методів, а також створення стимулів для залучення найкращих фахівців у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Дніпро: УМСФ. 2020. 276 с.

URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4070/1/Прийняття%20упр%20рішень%202020.pdf>

2. Обиденнова Т. С, Гусаров О. О, Антищева О. Ю. Методи прийняття управлінських рішень в умовах розроблення, впровадження та функціонування системи менеджменту інформаційної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019, № 2(1). С. 153-157.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_2%281%29__25